Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы«Шілікті ауылының негізгі орта мектебі»КММ
Сыныбы: 0
Балалардың жасы 5- жас
Жоспардың құрылу кезеңі 09-13 қаңтар 2023 жыл

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі
Балаларды қабылдау	Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу. **Жаңылтпашжаттау** Шеше, шеше Нешекесе Сындыкеше **«Үйжасаймыз»** Қиындысуреттерменжұмыс **Мақсаты:**Логикалықойлауғаүйрету. **Сөйлеуді дамыту** Қарым- қатынас іс –әрекеті	Балалар өз отбасылары туралы әңгімелеп беру. **Сюжеттік ойын:** «Менің ата-әжем» **Мақсаты:** Отбасы мүшелерінің үйдегі қызметтерін үйрету. **Сөйлеуді дамыту** Қарым- қатынас іс –әрекеті
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	**Ата-аналармен әңгіме:** Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	**Ата-аналармен әңгіме:**Ата- аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.
Балалардың	**«Көлік»**	**«Айырмашылығын тап»**

дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Мақсаты: Балаларға көлік туралы түсінік беру. Олардың қызметінің маңыздылығы туралы ұғымдарын кеңейту. Көлікті жапсыруға үйрету. **Жапсыру** Шығармашылық іс әрекет, бейнелеу іс-әрекеті	Мақсаты: Балаларға екі суреттің немесе заттың айырмашылығын таба білуге. **Қазақ тілі**
Таңертеңгі жаттығу	№ 38	№ 39
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**«Қағаз бетінде бағдарлау»** Мақсаты:Заттармен шаманы салыстыруға және айырмашылығын ажырата білуге, кеңістікті дұрыс бағыттай білуге, заттың көлем, пішін, түсін ажырата білуге үйрету. **Математика негіздері** Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет	«Құмырадағы гүл» **Мақсаты**: Балаларға құмырадағы гүлді жапсыруға үйрету. Достық пен жанашырлыққа тәрбиелеу, түрлі-түсті қағазбен, желіммен жұмыс жасай білуге үйрету. **Жапсыру** Шығармашылық іс әрекет, бейнелеу іс-әрекеті
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** «Сыңарыңды тап » ойынын ойнату.Кеудеге арналған жаттығулар. Артқы жағынан қолды айқастырып көтеру; қолды жоғары көтеріп,	**Дене шынықтыру** «Әр түрлі түстегі доптар» ойынын ойнату Кеудеге арналған жаттығулар. Артқы жағынан қолды айқастырып көтеру; қолды жоғары көтеріп, жан-жаққа бұрылу. Отырып алға қарай еңкею, тізерлеп тұрып алға еңкею. **Көркем әдебиет** «Жылдам сөйле» дидактикалық ойыны.

	жан-жаққа бұрылу. Отырып алға қарай еңкею, тізерлеп тұрып алға еңкею. **Сойлеуді дамыту** «Қазақ халқынның салт-дәстүрі» тақырыбында әңгімелесу. Қазақ халқының салт-дәстүрлерімен таныстыруды жалғастыру, «асар», «сүйінші сұрау» дәстүрлерінің мәнін түсіндіру, балаларды бір-біріне көмек қолын созуға, бірлесіп ойнауға, тапсырманы орындауға, бір-бірінің қуанышына ортақтаса білуге, бір-біріне қамқор болуға баулу. **Сауат ашу негіздері** «Көгөністер сөйлейді»дидактикалық ойыны. Геометриялық фигуралардың, көгөністер, жеміс-жидектердің және т.б. дайын суреттерінің сыртын контурдан шығармай бастыру. **Жапсыру** «Қызықты қыс» тақырыбында сурет салу. Жаңа түстер (күлгін) және реңктерді (көк, қызғылт, қою жасыл) бояуды араластыру арқылы шығару (гуашпен сурет салу кезінде).	Шешендікке, сөз өнеріне баулу, санамақ, жаңылтпаш айту, жұмбақ шешу, айтыс өнеріне баулу. **Сауат ашу негіздері** «Әртүрлі геомериялық фигуралар» дидактикалық ойыны. Геометриялық фигуралардың, көгөністер, жеміс-жидектердің және т.б. дайын суреттерінің сыртын контурдан шығармай бастыру. **Қоршаған ортамен таныстыру** «Табиғат әлемі» тақырыбында әңгімелесу Тірі және өлі табиғат құбылыстары туралы білімдерін кеңейту. «Өлі табиғат» ұғымымен таныстыру (су, ауа, мұз сүңгілері, күн, бұлт, қар, тастар, жел, жаңбыр); өлі табиғат заттары адамның қолымен жасалған заттардан ажырата білу.

Серуеннен оралу	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру. «Көшедегі үйлер» **Мақсаты:** Балаларға жалпы үйлер туралы түсінік беру. Көшедегі үйлерді әр түрлі фигуралардан қиып жапсыруға дағдыландыру. ***Жапсыру*** Шығармашылық іс әрекет, бейнелеу іс-әрекеті	Балалардың саппен топқа оралуы, сапта екі-екіден жүру. **Құрастыру** ***Жапсыру*** Шығармашылық іс әрекет, бейнелеу іс-әрекеті
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа	**«Сол жақта – оң жақта»** Мақсаты: Қағаз парағының оң жағын және сол жағын ажырата білу және кеңістікті бағдарлай білуін (оң жақта-сол жақта), жетілдіру, есте сақтау қабілеттерін арттыру. **Математика негіздері**	**Танымдық-қимылды ойын:** «Аңдар жүрісі» **Мақсаты:**Балалар аңдардың жүрісін салып, санай алады. **Қоршаған ортамен таныстыру** Қарым- қатынас іс –әрекеті,танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті

әрекеттер)		
Балалармен жеке жұмыс	**Мақал-мәтел.** Отан елдің анасы, Ел ердің анасы. **«Қуыршақпен танысайық»** Дидактикалық ойын **Мақсаты:** балаларды дене бөліктерін көрсетіп атай білуге үйрету ***Жеке баламенжұмыс.***Ертегіоқу. Суретпенжұмыс	Тақырыбы: «Мұзғабақылау» Мақсаты: Қысқытабиғатқұбылысыерекшеліктерінебақылаужасау,жылыжергеәкеліперіту,ойынарқылыбақылаужасау. **«Түстессақинаны тап» дидактикалықойын:** **Мақсаты:** қызыл, сары, жасыл, көккебоялғанбіртектізаттардытабуғаүйретудіжалғастыру. **Жеке баламенжұмыс.**Суреткеқарапотырыпәңгімеқұрастыру.
Серуенге дайындық	Балалардың киіну реттілігін бақылау.	Сыртқы киімдерін ауыстырып киюді қадағалау.
Серуен	№ 38	№ 39
Балалардың үйге қайтуы	Ата-аналарға кеңес: «Балаңызды сөйлеуге үйрету үшін үй жағдайында не істей аласыз?».	Психологтың кеңесі: «Балаңыз балабақшаға келгісі келмей жыласа не істер едіңіз»

Тәрбие-білімберуүдерісініңциклограммасы

Білім беру ұйымыныңатауы: «Шілікті ауылының негізгі орта мектебі»КММ
Мектепалды 5 сыныбы
Балалардыңжастары:5жастағы
Жоспарлаукүні:15.01-19.01.2023-2024оқужылы

Күнтәртібі	**Дүйсенбі15.01**	**Сейсенбі16.01**	**Сәрсенбі17.01**	**Бейсенбі18.01**	**Жұма19.01**
Балалардықабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату				
Ата-аналарменнемесебаланың басқа заңдыөкілдерімен, кеңес,әңгімелесу	Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретініңізді сездіріңіз.				
Балалардыңдербесәрекеті(баяуқимылды,үстелүстіойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қараужәнебасқалар)	**Ұлттық құндылықты дәріптеу мақсатында** Көкпар тарту. Ойынның шарты. Алаңның әр бұрышына жалаушалар ілініп, оның екі жағына шеңбер (отау) сызылады. Шеңбердің дәл ортасына Көкпар қойылады. Жарыс басталар кезде командалар орталық шеңбердің сыртында тұрады. Жарыс алаңындағы төрешінің хабары бойынша басталады. Көкпар	**Эстетикалық құндылықты дәріптеу мақсатында** **Зияткерлікойын:** «Сипап сезу арқылы санау» дидактикалық ойыны Мақсаты: Сипай сезіп санау арқылы қарамай-ақ екі топтағы заттарды салыстыруға үйрету (артық, кем, тең); санау дағдыларын бекіту; салыстыруда беттестіру тәсілін қолдана білу. Мазмұны. Тәрбиеші үстелінің үстінде орамалмен жабылған заттардың екі	**Эстетикалық құндылықты дәріптеу мақсатында** **"Түрлі-түсті әлем"сурет салу.** Мақсаты: Қағазға кемпірқосақтың суретін түрлі-түсті бояуды пайдалана отырып салу.Түстерді ажырату дағдысын қалыптастыру. **Саусақ гимнастикасы:"Бір сыныптың баласы"** Біздің сыныпта ұлдар менқыздар бір-бірімен дос(саусақтар бір-біріменбайланысады)	**Ұлттық құндылықты дәріптеу мақсатында** Теңге ілу Ойынның шарты. Ойынға қатысушылар тепе - тең екі топқа бөлінеді. Әрқайсысы жеке-жеке шыбықтан ат мінеді. Ойын кезінде басталатын жерге сызық сызылады. Одан әрі 20 - 30 метрдей жерден тереңдігі бір қарыстай екі шұңқыр қазылады. Шұңқырға он - оннан тас салынады. Содан екі топтан екі сайыскер шығады, сызыққа келіп	**Эстетикалық құндылықты дәріптеу мақсатында** 1. Кім болғым келеді. **Дидактикалық ойын** **Тақырыбы:** Әр мамандыққа өз затын тауып бер. **Мақсаты:** Мамандықтар туралы білімдерін қалыптастыру. Олар қандай заттармен қолданатыны жайлы түсінік беру.

	тарту қатысушылардың санына байланысты 8 - 15 минут аралығында өтеді. Көкпаршылардың мақсаты - орталық шеңберде жатқан Көкпарды өз командасының «отауына» жеткізу. Көкпар отауға жеткізілгеннен кейін алаң ортасынан қайта басталады. Белгіленген уақыт ішінде қай команда Көкпарды өз отауына көп жеткізсе, сол команда жеңіске жетеді.	тобы (4 кірпіш, 5 жүк машинасы) қойылады. Шақырылған бала бір топтағы заттардың санын орамалды ашпай қолмен ұстап санау арқылы анықтап, қорытынды санды айтады және осылайша екінші топтағы заттар да саналады. Қарамай-ақ, қай топтағы заттардың артық не кем екенін салыстырады. Содан кейін жабулы орамал алынады да, барлық балалармен жауаптың дұрыстығы тексеріледі. Ары қарай топтарды салыстыру арқылы неше артық, неше кем екенін анықтау, теңестіру жұмыстарын жүргізуге болады.	Кішкентай саусақтар бізсеніменбір-бірімізбен доспыз(екі қолдың саусақтарын бір-бірінетигізу)бір, екі, үш, төрт,бес (кішкентай саусақтанбастап,бір-бірінің саусақтарына кезекпентигізу (сөйлеудідамыту).	қатарласып тұрады. Бастаушының белгісі бойынша шыбық аттарын құйғытып шаба жөнеледі. Сол беттерімен әлгі шұңқырға жетіп қол соғып жібереді де, тасты іліп алып, әрі қарай шауып кете береді, шұңқыр тұсына бөгелуге болмайды. Ұпай әр сайыскердің іліп алған тастарының санына қарай есептеледі. Қай топ көп ұпай жинаса, сол топ жеңіске жетеді.	**Мысалы:**Құрылысшы- күрек, қалақ, кірпіш. **Ойын-қауымдастық:"Мектепте".** Мақсаты: логикалықойлауды дамыту, ассоциативті байланысқұра білу (математиканегіздері)
Ертеңгілікжаттығу	**№Таңғыжаттығукешені (қаңтар айы)** Балалар музыка ырғағымен бірінің артынан бірі шеңбер жасап адымдап жүреді. Қолды жоғары көтеріп аяқтың өкшесімен жүреді, қолды белге қойып аяқтың ұшымен , аяқтың ішкі жағымен, аяқтың сыртқы жағымен жүреді. Қолды белге қойып тізені жоғары көтеріп жүру, ирелеңдеп жүгіру. 1 Б.қ.-негізгі тұрыс,кішкене екі доп ұстап,қолдарын төмен түсіріп тұрады.1-қолды алға созып,доптарды 3 рет бір-біріне ұру.2-б.қ.3-қолдарын жоғары көтеріп,қолдарына қарап,доптарды 1-2-3 деп,бір-біріне ұру.4-б.қ. Б.қ, аяқ арасы сәл ашық,қолды жоғары көтеріп тұру.1-оңға иіліп,доптарды 1-2-3 деп,бір-біріне ұру.2-б.қ.3-солға иіліп,доптарды 1-2-3 деп,бір-біріне ұру.4.б.қ.				

	Бастапқы қалып, аяқ арасы ашық,қолда доп. 1дегенде отыру,қолды алға созу. 2дегенде тұру б.қ келу. 3дегенде отыру. 4дегенде б.қ келу.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Сәлемдесу "Жақсытілек".** Мақсаты:басқаларға достық қарым-қатынастыдамыту. Балалар шеңберде тұрып,кезекпен бір-біріне жақсы,жағымдынәрсетілейді. Баланыңтілек айтқан адамның көзіне қарауы өтемаңызды(сөйлеуді дамыту). Бірлескен қарым-қатынас:қызықты қысқа мерзімдіжәне ұзақ мерзімді істердіЖобалау(қоршаған әлеммен танысу, сөйлеудідамыту).				
Кестеге сәйкесұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Сөйлеуді дамыту****Міндеттері:**Қазақ халқының салт-дәстүрлерімен таныстыруды жалғастыру, «асар», «сүйінші сұрау» дәстүрлерінің мәнін түсіндіру, балаларды бір-біріне көмек қолын созуға, бірлесіп ойнауға, тапсырманы орындауға, бір-бірінің қуанышына ортақтаса білуге, бір-біріне қамқор болуға баулу. Іс-әрекет барысында Асар деген не? деген сұрақ қойылып.Асар	**1.Сауат ашу** Міндеттері:Геометриялық фигуралардың, көгөністер, жеміс-жидектердің және т.б. дайын суреттерінің сыртын контурдан шығармай бастыру, бояу. **Әдіс-тәсілдер:**түсіндіру,ашықсұрақ, миға шабуыл әдісі,суретпен жұмыс. **«Алтын сандық»** дидактикалық ойынын ұсыну. **Ойын шарты:** Балалар көкөністерді ұстап ажыратулары керек.	**1.Матем негіздері** Міндеттері:Геометриялық фигуралар (дөңгелек, сопақша, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш) мен денелерді (шар, текше, цилиндр) дұрыс атап, оларды ажырата білуге жаттықтыру.терминдерді қолдану. **Әдіс-тәсілдері:**Бейнежазбакөрсету,түсіндіру,ойлау,сұрақ-жауап,топтық жұмыс. Дәл осындай пішінді тап Ойынның мақсаты: геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту,	**1.Математика негіздері** Міндеттері Геометриялық фигуралар (дөңгелек, сопақша, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш) мен денелерді (шар, текше, цилиндр) дұрыс атап, оларды ажырата білуге жаттықтыру.. **Әдіс-тәсілдері:**Бейнежазбакөрсету,түсіндіру,ойлау,сұрақ-жауап,топтық жұмыс. ***Дидактикалық ойыны*** Вагондарға дөңгелек	**1.Математика негіздері** Міндеттері Геометриялық фигуралар (дөңгелек, сопақша, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш) мен денелерді (шар, текше, цилиндр) дұрыс атап, оларды ажырата білуге жаттықтыру. **Әдіс-тәсілдері:**Бейнежазбакөрсету,түсіндіру,ойлау,сұрақ-жауап,топтық жұмыс. ***Дидактикалық ойын*** Үй құрылысының ретін

	сөзін талқылаймыз.Түсіндіру жұмысы жүргізіледі. **Асар** — қазақы ортада ауқымды да күрделі жұмыстарды ауылдас-руластарының - жетіаталық экзогамиялық ру-қауымның негізгі құрамдас бөлігі біраталардың бірлесе атқару харекетінің атауы. Мысалы, егіншілік дамыған өлкелерде арық, кәріз қазу, тазалау секілді суландыру жүйесіндегі жұмыстарды, сондай-ақ, үй тұрғызу, қора-қопсы салу сияқты құрылыс жұмыстарын асар жасау арқылы атқарған. Қазақ ауылында бір отбасының қолынан келмейтін күрделі, көлемді жұмыстарды атқару үшін бірнеше ауылдың адамдары асарға шақырылады. Асарға шақырылғандар еңбегі үшін төлемақы талап етпейді, асарға	– Мына қалтада көкөністер бар. Сіздер қолдарыңмен ұстау арқылы қалтадағы көкөністерді ажыратуларың керек. Балалардан қалтада жатқан көкөністерді қандай белгілері бойынша ажыратқандықтарын сұрау. А4 қаздарға әртүрлі көкөністердің суреттері беріледі. Геометриялық фигуралардың, көгөністердің дайын суреттерінің сыртын контурдан шығармай бастыру, бояу **2.Көркем әдебиет** Міндеттері:Шешендікке, сөз өнеріне баулу, санамақ, жаңылтпаш айту, жұмбақ шешу, айтыс өнеріне баулу. Шешендік сөз деген не? **Шешендік сөздер** – қоғам өміріне, табиғат құбылыстарына байланысты терең ой, бейнелі шебер тілмен айтылған халық	пішіндерді атауға, ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру. Ойынның құрал - жабдықтары: бала саны бойынша құлыптың суреттері, геометриялық пішіндер. Ойынның мазмұны: алдарындағы сиқырлы құлыпты ашуды ұсыну. Құлыптың кілттері де сиқырлы, геометриялық пішіндерден құралған екенін айту. Әр бала құлыпқа сай келетін кілтті алып, құлыпты ашады. **2.Сөйлеуді дамыту** **Міндеттері:Міндеттері:** Қазақ халқының салт-дәстүрлерімен таныстыруды жалғастыру, «асар», «сүйінші сұрау» дәстүрлерінің мәнін түсіндіру, балаларды бір-біріне көмек қолын созуға, бірлесіп ойнауға, тапсырманы орындауға, бір-бірінің қуанышына ортақтаса білуге, бір-біріне қамқор болуға баулу. Сүйінші деген не?Сүйіншінің не екенін	таңдау Ойынның мақсаты: геометриялық пішіндерді ажыратуға, қасиеттерін білуге жаттықтыру, ойлау қабілетін дамыту. Ойынның құрал - жабдықтары: қағазға салынған вагондар, әртүрлі геометриялық пішіндер. Ойынның мазмұны: Балалар вагондарға лайық дөңгелектерді әртүрлі пішіндердің ішінен табады. **2.Қазақ тілі** Міндеттері:Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді жетілдіру. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру. **Әдіс-тәсілдері:**Бейнежазбакөрсету,түсіндіру,ойлау,сұ	көрсет Мақсаты: түстерді ажыратуға жаттықтыру; ойлау қабілеттерін, қабылдау, ес, зейін процесстерін дамыту. Құрал - жабдықтары: баланың саны бойынша әртүрлі түсті жолақтар, пішіндер, үй суретінің үлгісі. Мазмұны: Балаларға үйдің суретінің үлгісін көрсету. Балаларға әртүрлі жолақшаларды, пішіндерді таратып беру. Үлгіге қарап осы пішіндерден үйді құрастыруды ұсыну. **2.Қазақ тілі** Міндеттері Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде колдана білуді жетілдіру. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру. **Әдіс-**

	шақырушы адам оларға жақсы ас әзірлеп, дастархан жаяды. Ұжымдасып жұмыс істеудің үлкен бір көрінісі деп қарауға болатын тағы бір үрдіс батыс қазақтары тілінде «*үме*» деп аталады. Шөп шабу науқаны кезінде қыз-бозбаланың және әнші-жыршының жиналатынына байланысты «Үмеге келген үндемей қалмайды» деген мақал туған. **Әдіс-тәсілдері:**Бейнежазбакөрсету,түсіндіру,ойлау,сұрақ-жауап,топтық жұмыс. Ал балалар асардың не екенін түсінсек ұжымдасып бірлесіп киіз үй құрлысын бірге құрап үйренейік. **«Қазақ халқының ұлттық киіз үйінің құрылысын ата және орналастыр»(алдыңғы іс-әретте қате кетке тұсын түзету)**	шығармасы, тапқырлық сөздер мен Тұжырымдар; қазақ ауыз әдебиетіндегі шағын көлемдегі дидактикалық жанр. Жанр мазмұнына қарай шешендік арнау, шешендік толғау, шешендік дау болып үш салаға бөлінеді. Даудың әрқайсысы бірнешеге (жер, жесір, құн, мал, ар даулары) жіктеледі. Шешендік арнау бата, тілек, әзіл-сын, көңіл айту, естірту, т.б. нұсқалардан тұрады. Шешендік толғауға қоғам, заманға байланысты тағылым-тәрбиелік мәні бар тақпақ, термелер жатады. **Әдіс-тәсілдер:**түсіндіру,ашықсұрақ, миға шабуыл әдісі,суретпен жұмыс. «Балық аулайық» Мақсаты: берілген суреттерді атап, сөйлем құрауға үйрету. Шарты: балықты аулап, ондығы берілген суреттерді	ұғындыру. **Сүйінші** – *қуанышты хабар әкелушіге берілетін сыйлық.* Дүниеге жас нәресте келуін, келін түскенді, алыстағы сағынған адамның келгендігін, жоғары атақ, үлкен сыйлық берілуін, т.б. қуанышты сәттерді алғаш хабарлаушы сүйінші сұрайды. Сүйіншіге бағалы зат немесе ақша береді. Қуанышты хабар жеткізуші адам «сүйінші-сүйінші» деп келеді. Мұндайда қуанышты үй иесі «қалағаныңды ал» дейді. Немесе оған риза болатындай сыйлық ұсынады. Бұл қуанудың, ризалықтың белгісі. Сүйінші сұраудың да, оның сүйіншісін алудың да ешқандай сөкеттігі жоқ. Халқымызда біреу екінші адамға жақсы хабар жеткізіп қуантса, сүйінші кәдесін алатын салт бар. Бұрынғы әдет-ғұрып заңы бойынша жоғалған қымбат затты тауып, не оның қайда екенін көрсеткен, не ұрыны ұстаған адамдар иесінен сүйінші	рақ-жауап,топтық жұмыс. ***“Топтай біл” ойыны.*** Мақсаты: Оқушылардың ой-өрісін кеңейтіп, заттарды белгілі бір тақырып бойынша топтай білуге, олардың не үшін қажеттілігін ажыратуға, қатесіз айтуға дағдыландырады. Мәселен: сәбіз, қияр, алма, түйе, жылқы, жүзім, картоп т.б. сөздер беріледі. Оқушылар бұл сөздерді топтап айтады: Сәбіз, қияр, картоп-көкөністер. **3.Көркем әдебиет** **Міндеттері:**Шешендікке, сөз өнеріне баулу, санамақ, жаңылтпаш айту, жұмбақ шешу, айтыс өнеріне баулу. **Әдіс-тәсілдер:**түсіндіру,ашықсұрақ, миға шабуыл әдісі,суретпен жұмыс Балалар біз санамақ туралы білеміз бе?	**тәсілдері:**Бейнежазбакөрсету,түсіндіру,ойлау,сұрақ-жауап,топтық жұмыс. ***“Суреттерді есіңе сақтап ал”.*** Бұл ойын үшін алдын ала 10-12 сурет дайындау қажет. Әр суретте бір заттың суреті болу керек. Ойынды бірнеше балалардың арасындағы жарыс түрінде өткізуге немесе баламен өзіңіз жарыссаңыз болады-кім көбірек суретті есіне сақтап қалар екен. Ойыншылар суреттерді 2-3 минут ішінде мұқият қарап шыққан соң, суреттер алып тасталынады. Содан кейін барлығы естеріне сақтап суреттерді атай бастайды. Кезекпен бір суреттен атауға болады. Соңына басқалары әлі атамаған суретті кім атаса, сол жеңіп шыққан болып саналады. **3.Қоршаған ортаны**

	Мақсаты: Балаларға ұлттық киіз үйдің құрылысын білуге үйрету. Өлең жолдарымен қимыл-қозғалыс түрлерін жасап киіз үй құру. Сөздік қорларын молайту. **Көрнекілік:** киіз үй құрылысы жасалған карточкалар топтамасы, киіз үй үлгісі **Ойын шарты:** балаларға киіз үй құрылысын ретімен атауға, киіз үй шаттық шеңберін орындауға үйрету, тоқпақ жолдарын іс-қимыл келтіріп орындау. Киіз үйді құрастыру, карточкаларды топтастыру. **Шаттық шеңбері** Үлкен шеңбер құрамыз,дөнгелене тұрамыз, Керегені кереміз,уықтарды іleміз Айналамыз-ойнаймыз,киіз үйді құрамыз!	байланыстырып сөйлем құрау. Бата беріп отырған атаның суреті. **Бата**[1][2], бата беру — адал ниет, жақсы тілек білдірудің ұлттық дәстүрі. Дастарқан басында, түрлі жиын-тойларда, т.б. адам өмірінде кездесер ірілі-ұсақты қуаныштар кезінде той, қуаныш иесіне арнап қол жайып, бата береді. Сондай-ақ, қиын сапар, алыс жолға аттанған азаматына ақ жол тілейтін халқымыздың ежелден келе жатқан, кең таралған дәстүрлерінің бірі. **Төле би бабамыздың Қойгелді батырға берген батасын балалармен бірге жаттау.** Жүрген жерің жаз болсын, Айдынына қаз қонсын. Үйқың-күлкің аз болсын, Мерейің мақтанып, Елің-жұртың мәз болсын.	дәметкен, егер иесі бұны беруден қашқақтаса, биге жүгінуге хақылы болған. **Әдіс-тәсілдері:**Бейнежазбакөрсету,түсіндіру,ойлау,сұрақ-жауап,топтық жұмыс. Балалар сүйінші сөзінің мағынасын түсінсек ұлттық дәстүрімізде киіз үйің үлесі зор сондықтан алдыңғы іс-әрекетімде өтілген дидактикалық ойынды жалғастырайық. **«Киіз үйдің жиһаздары мен жабдықтарын ата»** **Мақсаты:** Балаларға киіз үйдің ішін жабдықтарын атай білуге, олардың қолдануға қандай пайдасы бар екенін білуге үйрету. Суретті карточкаларды әр балаға беріп, жұмбақтап жасырып, атын шешуін айту арқылы көрсету тапқырлыққа үйрету. Логикалық ойлау қабілеттерін дамыту. Сөздік қорларын молайту. **Көрнекіліктер:** жиһаз суреттері көрсетілген топтамалар, хатқалта	**Санамақ** — қазақтың жас балаларға (4 — 7 жас) арналған ұлттық ойыны. Зеректікті, ептілікті пен икемділікті қажет ететін ойындардың қатарына жатады. Сандарды қайталап айткызу арқылы балаға алғашқы матем. дәріс — санауды үйретеді. Санамақ айтылғанда әр санның атына бір ұқсас сөз қосылып айтылады. «Қол соғу» Мақсаты: Тез, дәл қимыл жасау, есту қабілетін жетілдіру, ретімен санауды, жатқа айтуды қалыптастыру . **Санамақ** - Адамда қанша бауыр бар? - Біреу. - Қанша өкпе бар? - Екеу. - Бір тоқсанда неше ай бар? - Үшеу.	**тану** Міндеттері:Қазақстан Республикасының астанасы – Астана қаласы, республикадағы қалалар мен ауылдардың атаулары, олардың көрікті жерлері, ауыл мен қала өмірінің ерекшеліктері туралы ұғымдарын байыту. **Әдіс-тәсілдері:**Бейнежазбакөрсету,түсіндіру,ойлау,сұрақ-жауап,топтық жұмыс. ***“Бір-бірінің айтқанын қайталау”*** Бұл ойынды бір немесе бірнеше баламен ойнауға болады. Бірінші ойыншы кез-келген сөзді айтады, екіншісі соны қайталайды да, оған өзінің ойындағы бір сөзді қосып айтады. Сөйтіп, әр ойыншы естіген сөздерді қайталап, оған өз сөзін қоса береді. Қателескен ойыншы ойыннан

	2.Сауат ашу Геометриялық фигуралардың, көгөністер, жеміс-жидектердің және т.б. дайын суреттерінің сыртын контурдан шығармай бастыру, бояу. **Әдіс-тәсілдер:**түсіндіру,ашық сұрақ, мига шабуыл әдісі,суретпен жұмыс. «Зат неге ұқсайды?» Мақсаты: Геометриялық денелер мен фигуралар туралы білімдерін бекіту; айналадағы заттардың геометриялық пішінін ажырата білу дағдыларын дамыту. 1 - нұсқа. Тәрбиеші геометриялық пішінді немесе геометриялық денені балаларға көрсетеді, ал балалар оның қоршаған ортадағы қандай затқа ұқсайтындығын табады немесе естеріне түсіреді.Әртүрлі геометриялық	Жая берген жапырақ, Атсын таңың жарқырап. Әумин! **3.Қоршаған ортаны тану** **Міндеттері:**Қазақстан Республикасының астанасы – Астана қаласы, республикадағы қалалар мен ауылдардың атаулары, олардың көрікті жерлері, ауыл мен қала өмірінің ерекшеліктері туралы ұғымдарын байыту **Әдіс-тәсілдері:**Бейнежазбакөрсету,түсіндіру,ойлау,сұрақ-жауап,топтық жұмыс. **Дидактикалық ойын: «Елорда суретін» құрастыру .** **Мақсаты:**Елордамыз Астана қаласы және Бәйтерек туралы мағұлмат беру. **Қорытынды:**Бүгінгі оқу қызметімізде елміздің еркіндігі туралы айтылды.Қазақстан	**Ойын шарты:** әр бала жиһаздарды қолына тиген карточкалардағы бейнеге қарап, жұмбақтап жасырады, жауабын басқа балалар шешіп табу қажет, осылайша жиһаздар жинағын топтастырады . Сандық-сундук: онда әжемнің түрлі-түсті матасыда бар, әшекейлерде сақталган Бесік- колыбель: менің кіп кішкентай інім күні бойы сонда таңулы, анам оған ән айтып тербетеді, уатады, ұйықтатады Төсек- кровать: кеш батқан соң барлық бала тәтті ұйқыға жатады, дем алады Төсеніш- ковровая дорожка: бөлмеде жерге төселген түрлі- түске бөлінген Сөре- полка: кітаптарым ретімен орналасқан оның бойына Шифоньер: киімдерім ілулі, ілгіште тұрады, есігі оның жабық болады **3. Сауат ашу** Міндеттері:Геометриялық фигуралардың, көгөністер, жеміс-жидектердің және т.б.	- Есеп шығаратын амал қанша? - Төртеу. - Күнде оқылатын намаз қанша? - Бесеу. - Әлемде қанша құрлық бар? - Алтау. - Бір аптада нөше күн бар? - Жетеу. - Малда қанша жілік бар? - Сегіз. - Домбыраның пернесі қанша? - Тоғыз. - Цифрлар қанша болды? - Он. Міне өстіп жаңалап Айтып шықтық санамақ. **4.Музыка** Міндеттері:Әртүрлі сипаттағы әндерді өз бетінше және шығармашылықпен орындауға баулу. Әнді	шығады. **4.Музыка** **Міндеттері:** Әртүрлі сипаттағы әндерді өз бетінше және шығармашылықпен орындауға баулу. Әнді музыкалық талғаммен орындауға жаттықтыру. **Әдіс-тәсілдері:**Бейнежазбакөрсету,түсіндіру,ойлау,сұрақ-жауап,топтық жұмыс. «Тыңда да таны», ойыны Ойынның мақсаты: Балалардың еске түсіру және есте сақтау қабілетін дамыта отырып, өздерін еркін сезіне білуін қалыптастырады. Суретте бейнеленген аспаптардың атауын, түрін, түсін айыра білуге дағдыланды. Ойынның шарты: Балалар зал ішінде кең, еркін,белгілі бір қалып жасап, аспаптардың суреттері арқылы жұп

	фигураларды пайдаланып А4 қағаздарға төлдердер мен көкеністердің суреттері беріледі.Төлдер қандай көкеніс жейтінін балалардан сұрау акылы суртерді тарқатып беру.Геометриялық фигуралардың, көгөністердің дайын суреттерінің сыртын контурдан шығармай бастыру, бояу **3.Құрастыру** Міндеттері:Табиғи материалдарды дұрыс пайдалануға үйрету. Табиғи және калдык материалдармен жұмыс жасау кезінде өзінің әрекстін жоспарлау дағдыларын жетілдіру, дербестік пен шығармашылык танытып, максатты түрде жұмыс жасай білу. **Әдіс-тәсілдері:**Бейнежазбакөрсету,түсіндіру,ойлау,сұ	Республикасы рәміздері жайлы олардың қандай болатынын білдік. Қазіргі заманда, тәуелсіз елде,бейбітшілік заманда сіздер бүлдіршіндер бақыттысыңдар. **4.Дене шынықтыру** **Міндеттері:**Дене шынықтыру мен спортқа қызығушылыкты ояту және дене шынықтырумен, спортпен айналысуға баулу. **Тақырыбы: «Кішкене құстар мен мысық»№** **Мақсаты:** балаларды тапсырманы орындауға баулу. **Ойынның барысы:** Тәрбиеші учаскеде үлкен дөңгелек (бөлмеде залда оны жіппен де істеуге болады) сызады. Балалар дөңгелектің сыртын айнала тұрады. Бір	дайын суреттерінің сыртын контурдан шығармай бастыру, бояу. **Әдіс-тәсілдер:**түсіндіру,ашықсұрақ, миға шабуыл әдісі,суретпен жұмыс. Дидактикалық ойын: «Дауысынан таны» Мақсаты: Тыңдау, есті қабілеттерің одан ары қарай жетілдіру. Құралдар: Таспаға жазылған құстардың дауыстары (торғай, сауысқан, тоқылдақ, көгершін,) Шарты: таспа қосылып құстардың дауыстары кезек - кезек қойылады. Балалар таныс құстарды естеріне түсіріп, атауын айтып беру керек. Тәрбиеші дұрыс табылған құстың суретін тақтаға қояды. А4 қаздарға құстар мен жемістердінсуреттері беріледі. Геометриялық фигуралардың, жемістердің дайын суреттерінің сыртын контурдан шығармай бастыру, бояу **4.Дене шынықтыру** **Міндеттері:**Дене	музыкалық талғаммен орындауға жаттықтыру. «Музыкалык сағат» Ойын материалы: Қатты картоннан істелінген сағат. Ойын барысы: Музыкалық жетекші балаларға таныс әннің әуенін ойнайды және әуенді тыңдап болғаннан кейін балаларға қай әннің орындалғанын сағат тілімен көрсетуді ұсынады. «Жасыл шырша», «Биші болам өскенде», «Біз бақытты баламыз», «Домбыра сазы», «Аяз ата», «Жаңбыр» «Сылдырмақ». Әннің басын тыңдағаннан кейін бір бала шығады да тыңдалған әуенге сәйкес келетін картинаны сағаттың тілімен көрсетеді. Ойын сағаттағы суреттерді айналып келгенше жалғасады.	болып тұрады. Музыка ойнаған кезде жүгіріп ортаға келіп, би қимылдарын орындап,музыка аяқталған сәтте өз орындарына, яғни жұптарын тауып, бастапқы қалыпқа тұра қалу керек.

	рақ-жауап,топтық жұмыс. ««Біреу және көп» Мақсаты: «Біреу және көп» ұғымын ажырата алуға үйрету. Тәрбиеші балалардан заттардың арасынан бір және көп заттарды табуды өтінеді. Мысалы: сағат біреу - ойыншық көп; тақта біреу - парта көп; бір аквариум - көп гүл. Үшбұрыш үйшікке кіріп, жарықты жағып, сонда тұра бастады. Бір уақытта біреу есікті қағады. Үшбұрыш: «Бұл кім?» деп сұрайды. Шаршы көрінеді. Балалар оны атайды, егер балалар атын атауға қиналса, тәрбиеші өзі атайды. Бәрі бірге оның бұрыштарын санайды, барлық қабырғаларының бірдей екендігін атап өтеді. **4.Дене шынықтыру** **Міндеттері:**Дене шынықтыру мен	баланы мысық етіп тағайындайды, ол ортада тұрады, қалған балалар – кішкене құстар. Мысық ұйықтайды (көзін жұмады), ал кішкене құстар дөңгелектің ішіне келіп, сонда ұшып жүреді, отырады, дән шоқиды. Мысық оянады да кішкене құстарды ұстай бастайды, ал олар шеңбердің сыртына қашады. Ұстаған құстарын мысық шеңбердің ортасына апарады. Тәрбиеші олардың қанша екенін санайды. Ойын басқа мысықпен қайталанады.	шынықтыру мен спортқа қызығушылықты ояту және дене шынықтырумен, спортпен айналысуға баулу. **« Ақ қоян »№3** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, мықтылыққа баулу. **Ойын мазмұны:** Балалар шеңбер жасап тұрады да, ал бір бала ортада қоян болып отырады. Шеңбердегі балалар қол ұстасып қоянды айнала жүріп тақпақ айтады. Ак қоян-ау, ақ Орныңнан тұрсаңшы Шашыңды тарасаңшы Бетіңді жусаңшы Әй-әй көйлек кисеңші. Біреудің қолын үзсеңші- Дегенде қоян болған бала тақпақтағы айтылған қимылды түгел істеп өлең, бітісімен жүгіріп барып шеңберді бұзуға тырысады.		

	спортқа қызығушылықты ояту және дене шынықтырумен, спортпен айналысуға баулу. Қимыл-қозғалыс ойыны: «Кім алғыр?» Ойынның шартын түсіндіреді. Капитанның артынан төрт тізбекке тұру. Спорт түрлеріне байланысты төрт командаға бөлінеді (балалардың қалауы бойынша). Капитандардың қолдарында доп болады (төрт капитан – төрт түсті доп). Балалар зал бойынша жүгіріп жүріп, белгі берілгенде тізбекке келіп тұрады. Сонан соң көздерін жұмады, осы кезде капитандар орындарын стырады. Белгі бойынша өз капитандарын жылдам табулары және капитанның артына бір тізбекке тұрулары тиіс немесе малдас құрып		Егер бала шеңберді үзсе өзі шеңберге қосылып тұрады да үзілген жердегі оң жақтағы бала қоян болады.		

	отырады, өкшемен отырады				
Серуенгедайындық	Серуендеугедегенқызығушылықтыынталандыру.Киіну:жүйелілік,серуендеугешығу,ережелердісақтау,балаларменжекеәңгімелеРжүргізу				
Серуендеу	**Бақылау:** Торғайды бақылау. **Мақсаты:** Қыстақұстардың көпшілігі жылы жаққа ұшып кетеді,торғай қыстап қалатын құс,оның қысқы тіршілігі туралы түсінік қалыптастыру, құстарға қамқор болуға баулу. **Еңбек:** Құстарға жем шашу. **Мақсаты:**Қыста құстарға аяз қорқынышты емес, аштық қорқынышты болатынын түсіндіру. Оларға қамқор болу, аяушылықпен қарауға баулу.	**Бақылау:** Күнді бақылау. **Мақсаты:** Тірі табиғат үшін күннің маңызы, пайдасы, қажеттілігі. Қыста күннің қызуы төмендейтіні туралы түсінік беру. **Еңбек:** «Қыс қызығы». **Мақсаты:** Балалар мен ата-аналар бірігe отырып, ойын алаңын әшекейлеу, қардан сырғанақ жасау. Бірлесіп еңбек етуге үйрету, үлкендердің еңбегіне құрметпен қарауға тәрбиелеу. ***Жеке жұмыс:*** Ақ сандығым ашылды,	**Бақылау:** Бұлтты бақылау. **Мақсаты:** Қыста аспанды сұрғылт бұлт басады, бұлттың салдарынан қар жауады т.б. түсіндіру. Зәулімде тұрағы Тіреусіз тұрады.(Бұлт). **Еңбек:** Көшедегі қар жинаушы машиналардың жұмысын бақылау. **Мақсаты:** Қар тазалаушы машиналардың адам үшін пайдасының зор екендігін айту.Еңбекті дәріптей білуге үйрету. ***Жеке жұмыс:*** Бір халық аспанда ұшқан, аяғы жоқ, Ұстаған	**Бақылау:** Өсімдіктердің қысқы тіршілігін бақылау. **Мақсаты:** Қыста өсімдіктердің өсуінің тоқталатынын, ағаш қабығы оларды суықтан сақтайтыны жөнінде түсінік беру. **Еңбек:** Ағаштардың түбіне қар үю. **Мақсаты:**Үйілген қардың пайдасын түсіндіру.Көктемде қар еріп суға айналатындығын, су өсімдіктерге қорек болатындығын айту. ***Жеке жұмыс:***	**Мақсаты:** Қыс мезгілінің ерекшеліктерін айту. Қар-түсі ақ, ұстасаң қолың тоңады, жылыға ериді.Ойлау қабілетін дамыту. **Тақпақ:**Аппақ көше, бар дала, Аппақ ой мен қыраттар. Ақ шатырлы қар қала, Ақ жамылып тұр бақтар. **Ойын:** «Қардан түрлі бейнелер жасау». **Мақсаты:** Ойынға қызығушылығын

	Жеке жұмыс: «Торғай» тақпағын жаттату. Торғай,торғай тоқылдақ Жерден дәнді шоқып-ап, Бөтекесі бұлтыйып, Шиқ-шиқ етіп отырмақ. **Мақсаты:** Балаларға тақпақ жаттата отырып, сөздік қорларын молайту, есте сақтау қабілеттерін арттыру. **Қимылды ойын:** «Аттамақ». **Мақсаты:** Денені шынықтыру, шапшандыққа , ептілікке баулу.	Ішінен жібек шашылды.(Күн) **Мақсаты:** Балаларға жұмбақтарды жаттата отырып, тіл байлықтарын дамыту, ойлау қабілеттерін арттыру. **Қимылды ойын:** «Айгөлек». **Мақсаты:** Денені шынықтыру, шапшандыққа , ептілікке баулу.	қолдарында таяғы жоқ. Күніне талай жерге кетер кезіп, Нәрсенің бұл секілді саяғы жоқ. (Бұлт) **Мақсаты:** Балаларға бұлт туралы түсінік қалыптастыра отырып, есте сақтау қабілетін дамыту. **Қимылдық ойын:** «Мені қуып жет». **Мақсаты:** Шапшандыққа үйрету. Денені ширату арқылы денсаулықты нығайту.	Т.Елеусізұлы. «Қысқы қарағай». Қысқы аязға қарамай, Көгеріп тұр қарағай. Сол секілді төзімді Болсам деймін өзімді. **Мақсаты:** Балалардың сөздік қорын молайту. Есте сақтау қабілетін дамыту. **Қимылдық ойын**: «Тасымалдау ойыны». **Мақсаты**: Топтасып, тату ойнауға шақыру. Ептілікке баулу.	арттыру. **Еңбек:** Ағаштар түбіне кар үю. **Мақсаты:** Еңбексүйгіштікке тәрбиелей отырып, үйілген кардың маңызы туралы түсінік беру. **Жеке жұмыс:** «Қыс қызығы»тақырыбында әңгіме құрату. **Мақсаты:** Сөздік қорын дамыту, ойын жүйелеп жеткізе білуге үйрету.
Балалардың дербес әрекеті	**«Көңілді грамматика»үйірмесі « Дыбыстарәлемінде.** Мақсаты:дыбыстар (дауысты және дауыссыздыбыстар)туралы түсініктерінқалыптастыру; «сөйлеу дыбысы» ұғымынберу; балаларды ұзақтығыбойыншаәр түрлі дыбыстарды тануға үйрету(сауаташунегіздері). Пластилинді ұсыныңызәртүрлі заттарды мүсіндеуге арналған.(мүсіндеу)техникалық дағдыларын бекіту.				

Балалармен жеке жұмыс	**Сөйлеудіңдамуы.** «С», «З» дыбысын бекітуойыншажекежұмыс (Кәусар,Айсұлтан)
Балалардың үйге қайтуы	***Ата –аналарға кеңес*** - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейіріміңізді көрсетіңіз. Есіңізде болсын Сіз көбірек осындай жылылық білдірсеңіз Сіздің балаңыз мектепке тез бейімделеді. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.

Тәрбие-білімберу үдерісінің циклограммасы

Білім беру ұйымыныңатауы: «Шілікті ауылының негізгі орта мектебі»КММ
Мектепалды 0 сыныбы
Балалардыңжастары:5жастағы
Жоспарлаукүні:22.01-26.01.2023-2024оқужылы

Күнтәртібі	Дүйсенбі22.01	Сейсенбі23.01	Сәрсенбі24.01	Бейсенбі25.01	Жұма26.01
Балалардықабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату				
Ата-аналарменнемесебаланың басқа заңдыөкілдерімен, кеңес,әңгімелесу	Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол калпында сөзсіз қабылдап жақсы көретініңізді сездіріңіз.				

Балалардыңдербесәрекеті(баяуқимылды,үстелүстіойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қараужәнебасқалар)	**Ұлттық құндылықты дәріптеу мақсатында** **«Көтермек»** Ортаға екі ойыншы бала шығады.Бір-біріне арқаларын беріп тұрады. Белгі бойынша кім бірінші бірін-бірі арқада көтеріп алса, сол бала жеңіске жетеді. Жеңіске жеткен бала ойында қала береді де басқа балалармен бірге күш сынасады. Ойын осылай жалғаса береді.	**Эстетикалық құндылықты дәріптеу мақсатында** **Зияткерлікойын:« Жұбын тап»** **Мақсаты:** геометриялық пішіндерді ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру; білімдерін бекіту, ойлау қабілеттерін дамыту. **Құрал-жабдықтары:** әртүрлі ретте орналасқан геометриялық пішіндердің суреттері. **Мазмұны:** Балаларға геометриялық пішіндер орналасқан суреттерді тарату. Үлгі ретінде бір суретті көрсетіп, дәл осындай суреттің жұбын табуды ұсыну. Суреттердің дұрыстығын тексеру үшін оларды салыстыру.	**Эстетикалық құндылықты дәріптеу мақсатында** "Асхана" ойыны. Ойынның мақсаты: "Асхана" тақырыбына байланысты сөздерді қайталау. Ойынның шарты: Тақтаға аспазшының суреті және тақырыпқа байланысты сөздер ілінеді. Сынып екі топқа бөлінеді. Қай топ тақырыпқа байланысты көп сөз тапса, сол топ жеңген болып шығады. Керекті сөздер: Аспаз-----------Балық Шанышқы-----Тұшпара Палау------------Ботқа Тәрелке---------Кесе Сүт----------------Шәйнек Ет-----------------Қасық Дәмді-----------Сорпа Тәтті-----------Ас	**Ұлттық құндылықты дәріптеу мақсатында** **«Сақина жасыру»** Ойынды өткізуші және сақина жасырушы бала белгіленеді. Қалған ойыншылар жерге отырып тізілерінің үстіне ала-қандарын жаяды. Бастаушы жұмулы қолын әрбір ойыншының алақанына салысымен, ол бала алақанын жаба қояды. Бастаушы бір баланың алақанына сақина салысымен, ойыншылардың біреуінен - «Сақина кімде»-деп сұрайды.Осы сәтте сақинаны алған ойыншы «менде» деп орнынан тұруы керек. Ал әрбір ойыншы өзінің оң жағындағы көршісі үшін жауап береді. Сондықтан сақина кімде екенін ешкім білмесе, ойыншылар бірін-бірі ұстап тұрғызбауға тырысады. Ойын басқарушы ,ойынды осылай жалғастыра береді	**Эстетикалық құндылықты дәріптеу мақсатында** "Қожанасыр қоржыны"ойыны. Ойынның мақсаты: Оқушылардың логикалық ойлау қабілеттерін дамыту. Қазақ тіліне деген қызығушылықтарын арттыру. Ойынның шарты: тақтаға қоржын ілінеді. Бұл қоржын Қожанасырдың қоржыны, оның іші сыйлықтармен толы екенін айтып, оқушыларға тапсырмаларды тарату. Егер оқушы тапсырманы дұрыс орындаса, қоржыннан сыйлық ұтып алады. Ойынның алдында сергіту сәтін өткізуге болады: Кел, балалар, келіңдер, Тамашаны көріңдер. Бізде қызық ойын бар, Барлығың ден қойыңдар.

					Тапсырмалардың үлгілері: сөздерді қазақшаға аудар: Кошка, дом, школа, библиотека, наш, большой, мы, огород, овощи, рыба.
Ертеңгілікжаттығу	**Таңғыжаттығукешені (қаңтар айы)** Балалар музыка ырғағымен бірінің артынан бірі шеңбер жасап адымдап жүреді. Қолды жоғары көтеріп аяқтың өкшесімен жүреді, қолды белге қойып аяқтың ұшымен , аяқтың ішкі жағымен, аяқтың сыртқы жағымен жүреді. Қолды белге қойып тізені жоғары көтеріп жүру, ирелеңдеп жүгіру. 1 Б.қ.-негізгі тұрыс,кішкене екі доп ұстап,қолдарын төмен түсіріп тұрады.1-қолды алға созып,доптарды 3 рет бір-біріне ұру.2-б.қ.3-қолдарын жоғары көтеріп,қолдарына қарап,доптарды 1-2-3 деп,бір-біріне ұру.4-б.қ. Б.қ, аяқ арасы сәл ашық,қолды жоғары көтеріп тұру.1-оңға иіліп,доптарды 1-2-3 деп,бір-біріне ұру.2-б.қ.3-солға иіліп,доптарды 1-2-3 деп,бір-біріне ұру.4.б.қ. Бастапқы қалып, аяқ арасы ашық,қолда доп. 1дегенде отыру,қолды алға созу. 2дегенде тұру б.қ келу. 3дегенде отыру. 4дегенде б.қ келу.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Комплимент"сәлемдесу** Мақсаты: өзіне дегенсенімділікті арттыругаықпалету.				

	Балалар допты шеңбергеөткізіп, бір – біріне мақтауайтады-бұл адамға айтқысы келетін жағымды,жылы сөздер. (қоршағанортамен танысу) **Дидактикалық ойын:"Біз қайда болдық".**Мақсаты: жекетәжірибеден шығармашылық әңгімеқұрастыруда жаттығу(сөйлеудідамыту). Балалардыңқалауыбойыншаүстелойындары				
Кестеге сәйкесұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Сөйлеуді дамытуМіндеттері:**Қазақ халқының салт-дәстүрлерімен таныстыруды жалғастыру, «асар», «сүйінші сұрау» дәстүрлерінің мәнін түсіндіру, балаларды бір-біріне көмек қолын созуға, бірлесіп ойнауға, тапсырманы орындауға, бір-бірінің қуанышына ортақтаса білуге, бір-біріне қамқор болуға баулу. Іс-әрекет барысында Асар деген не? деген сұрақ қойылып.Асар сөзін талқылаймыз.Түсіндіру жұмысы жүргізіледі. **Асар** — қазақы ортада ауқымды да күрделі жұмыстарды ауылдас-руластарының - жетіаталық экзогамиялық ру-	**1.Сауат ашу** Міндеттері:Әртүрлі бағыттағы тігінен, көлденең, қысқа, ұзын, толқынды, ирек сызықтарды, нүктелерді, тамшы тәрізді пішіндерді олардың арасындағы арақашықтықты сақтап, алдымен үлгі бойынша және кейіннен өзбетінше жазуға мүмкіндік беру. **Әдіс-тәсілдер:**түсіндіру,ашықсұрақ, миға шабуыл әдісі,суретпен жұмыс. **«Адасқан малдар» ойыны.** Төрт түлік малдың суреттері тақтада ілулі тұрады және суреттердің қасында жануарлардың өз балалары суреттелмеген. Сонымен балалар төрт түлік малдың қозысын, ботасын, бұзауын, құлынын тауып тақтаға шығып жазады. Бұл ойын	**1.Матем негіздері** Міндеттері:Геометриялық фигуралар (дөңгелек, сопақша, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш) мен денелерді (шар, текше, цилиндр) дұрыс атап, оларды ажырата білуге жаттықтыру.терминдерді қолдану. **Әдіс-тәсілдері:**Бейнежазбакөрсету,түсіндіру,ойлау,сұрақ-жауап,топтық жұмыс. **«Вагондарға дөңгелек таңдау»** **Ойынның мақсаты:** геометриялық пішіндерді ажыратуға, қасиеттерін білуге жаттықтыру, ойлау қабілетін дамыту. **Ойынның құрал-жабдықтары:** қағазға салынған вагондар, әртүрлі геометриялық пішіндер. **Ойынның мазмұны:** Балалар вагондарға лайық дөңгелектерді әртүрлі	**1.Математика негіздері** Міндеттері Геометриялық фигуралар (дөңгелек, сопақша, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш) мен денелерді (шар, текше, цилиндр) дұрыс атап, оларды ажырата білуге жаттықтыру.. **Әдіс-тәсілдері:**Бейнежазбакөрсету,түсіндіру,ойлау,сұрақ-жауап,топтық жұмыс. **«Үй құрылысының ретін көрсет»** **Мақсаты:** түстерді ажыратуға жаттықтыру; ойлау қабілеттерін, қабылдау, ес, зейін процесстерін дамыту. **Құрал-жабдықтары:** баланың саны бойынша әртүрлі түсті жолақтар, пішіндер, үй суретінің үлгісі. **Мазмұны:** Балаларға үйдің суретінің үлгісін	**1.Математика негіздері** Міндеттері Геометриялық фигуралар (дөңгелек, сопақша, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш) мен денелерді (шар, текше, цилиндр) дұрыс атап, оларды ажырата білуге жаттықтыру. **Әдіс-тәсілдері:**Бейнежазбакөрсету,түсіндіру,ойлау,сұрақ-жауап,топтық жұмыс. **«Мынау қай пішін?»** Мақсаты: Геометриялық пішінді сипалап анықтау арқылы айта білу. Көрнекілік: Картоннан жасалған геометриялық пішіндер 5–түрі. Барысы: Бала топқа қарап тұрып, қолын

	қауымның негізгі құрамдас бөлігі біраталардың бірлесе атқару харекетінің атауы. Мысалы, егіншілік дамыған өлкелерде арық, кәріз қазу, тазалау секілді суландыру жүйесіндегі жұмыстарды, сондай-ақ, үй тұрғызу, қора-қопсы салу сияқты құрылыс жұмыстарын асар жасау арқылы атқарған. Қазақ ауылында бір отбасының қолынан келмейтін күрделі, көлемді жұмыстарды атқару үшін бірнеше ауылдың адамдары асарға шақырылады. Асарға шақырылғандар еңбегі үшін төлемақы талап етпейді, асарға шақырушы адам оларға жақсы ас әзірлеп, дастарқан жаяды. Ұжымдасып жұмыс істеудің үлкен бір көрінісі деп қарауға болатын тағы бір үрдіс батыс қазақтары тілінде «үме» деп аталады. Шөп	балалардың тез ойлану, дұрыс жазу дағдыларын қалыптастырады.Балалар төрт түлік жануарларды төлдерімен әртүрлі бағыттағы тігінен, көлденең, қысқа, ұзын, толқынды, ирек сызықтарды, нүктелерді, тамшы тәрізді пішіндерді қаламмен сызып байланыстырады. 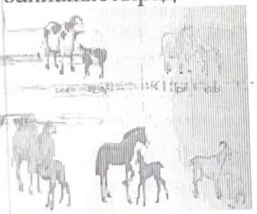 **2.Көркем әдебиет** Міндеттері:Шешендікке, сөз өнеріне баулу, санамақ, жаңылтпаш айту, жұмбақ шешу, айтыс өнеріне баулу. Шешендік сөз деген не? *Жаңылтпаш* ойын-сауыққа жиналған жұртты күлдіру; жас ұрпақтың тілін ұстартып, әр түрлі сөзді шапшаң айтуға үйрету максатымен пайда болған. Жаңылпаштың	пішіндердің ішінен табады. **2.Сөйлеуді дамыту** **Міндеттері:Міндеттері:** Қазақ халқының салт-дәстүрлерімен таныстыруды жалғастыру, «асар», «сүйінші сұрау» дәстүрлерінің мәнін 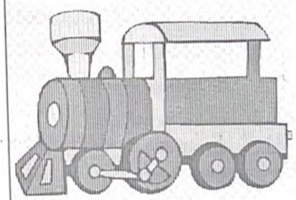 түсіндіру, балаларды бір-біріне көмек қолын созуға, бірлесіп ойнауға, тапсырманы орындауға, бір-бірінің қуанышына ортақтаса білуге, бір-біріне қамқор болуға баулу. Сүйінші деген не?Сүйіншінің не екенін ұғындыру. **Сүйінші** – *қуанышты хабар әкелушіге берілетін сыйлық*. Дүниеге жас нәресте келуін, келін түскенді, алыстағы сағынған адамның	көрсету. Балаларға әртүрлі жолақшаларды, пішіндерді таратып беру. Үлгіге қарап осы пішіндерден үйді құрастыруды ұсыну. **2.Қазақ тілі** Міндеттері:Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді жетілдіру. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру. **Әдіс-тәсілдері:**Бейнежазбакөрсету,түсіндіру,ойлау,сұрақ-жауап,топтық жұмыс. ***"Өз туысын тап" ойыны.*** Мақсаты: Оқушылардың ой-өрісін кеңейтіп, заттарды белгілі бір	артқа ұстайды. Тәрбиеші оның қолына геометриялық пішінді ұстатады. Бала оны сипап байқап, балаларға көрсетпей атын атайды. 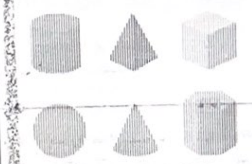 **2.Қазақ тілі** Міндеттері Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді жетілдіру. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру. **Әдіс-тәсілдері:**Бейнежазбакөрсету,түсіндіру,ойлау,сұрақ-жауап,топтық жұмыс. ***"Суреттер әлеміне саяхат".***

	шабу науқаны кезінде қыз-бозбаланың және әнші-жыршының жиналатынына байланысты «Үмеге келген үндемей қалмайды» деген мақал туған. **Әдіс-тәсілдері:**Бейнежазбакөрсету,түсіндіру,ойлау,сұрақ-жауап,топтық жұмыс. Ал балалар асардың не екенін түсінсек ұжымдасып бірлесіп киіз үй құрлысын бірге құрап үйренейік. **«Аквариум» әдісі** «Аквариум әдісі» - балаларға мәселені «қоғам алдында» талқылауға ұсынғандағы диалог формасы. Шағын топ белгілі бір мәселе бойынша диалогті жүргізуге кімге сеніп тапсыруға болатынын таңдайды. Кейде тілек білдірушілер бірнеше	сөздері адамды жаңылдыратындай қиын, көбінесе, ұяң және қатаң дауыссыз дыбыстардан құралады, кара сөз немесе өлең түрінде болады. *Жаңылпаш* ойын -сауықтарда ән білмейтін, жатқа тақпақ айта алмайтын жастарға жаза ретінде де қолданылған. Мұндай ұятты жағдайға қалмас үшін әр жас жігіт пен қыз ән-жыр үйренуге талпынған.. **Әдіс-тәсілдер:**түсіндіру,ашықсұрақ, миға шабуыл әдісі,суретпен жұмыс. «Балық аулайық» Мақсаты: берілген суреттерді атап, сойлем 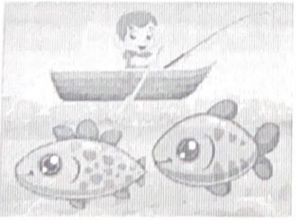 құрауға үйрету. Шарты: балықты аулап,	келгендігін, жоғары атақ, үлкен сыйлық берілуін, т.б. қуанышты сәттерді алғаш хабарлаушы сүйінші сұрайды. Сүйіншіге бағалы зат немесе ақша береді. Қуанышты хабар жеткізуші адам «сүйінші-сүйінші» деп келеді. Мұндайда қуанышты үй иесі «қалағаныңды ал» дейді. Немесе оған риза болатындай сыйлық ұсынады. Бұл қуанудың, ризалықтың белгісі. Сүйінші сұраудың да, оның сүйіншісін алудың да ешқандай сөкеттігі жоқ. Халқымызда біреу екінші адамға жақсы хабар жеткізіп қуантса, сүйінші кәдесін алатын салт бар. Бұрынғы әдет-ғұрып заңы бойынша жоғалған қымбат затты тауып, не оның қайда екенін көрсеткен, не ұрыны ұстаған адамдар иесінен сүйінші дәметкен, егер иесі бұны беруден қашқақтаса, биге жүгінуге хақылы болған. **Әдіс-**	тақырып бойынша топтай білуге, олардың не үшін қажеттілігін ажыратуға, қатесіз айтуға дағдыландырады. Мәселен: сәбіз, қияр, алма, түйе, жылқы, жүзім, картоп т.б. сөздер беріледі. Оқушылар бұл сөздерді топтап айтады: Сәбіз, қияр, картоп-көкөністер. 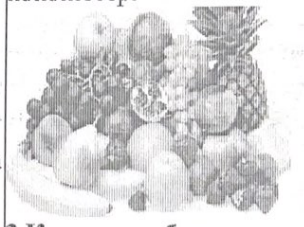 **3.Көркем әдебиет** **Міндеттері:**Шешендікке, сөз өнеріне баулу, санамақ, жаңылтпаш айту, жұмбақ шешу, айтыс өнеріне баулу. **Әдіс-тәсілдер:**түсіндіру,ашықсұрақ, миға шабуыл әдісі,суретпен жұмыс Балалар біз жұмбақ туралы білеміз бе? **Жұмбақ**– адамның ой-өрісін, алғырлығын, білімін сынау мақсатында	Бұл ойын үшін алдын ала 10-12 сурет дайындау қажет. Әр суретте бір заттың суреті болу керек. Ойынды бірнеше 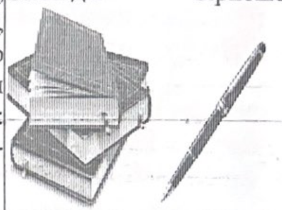 балалардың арасындағы жарыс түрінде өткізуге немесе баламен өзіңіз жарыссаңыз болады-кім көбірек суретті есіне сақтап қалар екен. Ойыншылар суреттерді 2-3 минут ішінде мұқият қарап шыққан соң, суреттер алып тасталынады. Содан кейін барлығы естеріне сақтап суреттерді атай бастайды. Кезекпен бір суреттен атауға болады. Соңына басқалары әлі атамаған суретті кім атаса, сол жеңіп шыққан болып саналады.

	болуы мүмкін. Қалған барлық оқушылар көрермен рөлін атқарады. Сондықтан да мұны «аквариум» деп атайды. Барлық сынып алда өз пікірін білдіргені болмаса, ыстық орындық сияқты. Олар алтын балыққа арналған аквариумда, басқалары оларға сұрақ қойып түсініктемелер сұрай алады және т.б. **«Аквариум» әдісін пайдаланып «Қазақ халқының ұлттық киіз үйінің құрылысын ата және орналастыр(алдыңғы іс-әретте қате кетке тұсын түзету)** **Мақсаты:** Балаларға ұлттық киіз үйдің	ондағы берілген суреттерді байланыстырып жаңылтпаш айту. 1.Доп деп, Доп теп. **2.Жаға жай,** **Жағажайда – Қамажай.** **3.**Тақпақ жатта, Жатқа жатта. **4.**Таяқ жон, Жонсаң жөн жон. **3.Қоршаған ортаны тану** **Міндеттері:**Қазақстанның әсем табиғаты, көрнекі жерлері мен тарихи орындарының, мәдени мұрасының маңыздылығын түсіну. **Әдіс-тәсілдері:**Бейнежазбакөрсету,түсіндіру,ойлау,сұрақ-жауап,топтық жұмыс. Іс-әрект барысында тақтағаҚазақстанның әсем табиғаты, көрнекі жерлері мен тарихи орындарының, мәдени	**тәсілдері:**Бейнежазбакөрсету,түсіндіру,ойлау,сұрақ-жауап,топтық жұмыс. Балалар сүйінші сөзінің мағынасын түсінсек ұлттық дәстүрімізде киіз үйің үлесі зор сондықтан алдыңғы іс-әрекетімде өтілген дидактикалық ойынды жалғастырайық. **«Бинго»** 3х3 шаршысында сабақ тақырыбына қатысты әртүрлі түйінді суреттер орналасқан. Балалар тиісті түйінді суретте айрықшалауы керек. Барлық түйінді суретті анықтаған бірінші оқушы жеңімпаз атанады. Ескерту: оқушыларда әртүрлі түйінді сөздер жинағы болу керек. **3. Сауат ашу** Міндеттері:Әртүрлі бағыттағы тігінен,	нақты бір зат немесе құбылыс тұспалдап сипатталатын шағын әдеби жанр.Жұмбақты адамдардың білім деңгейін, парасатын аңғартатын үлкен өнер деп есептеген, сондықтан жар таңдаған жастар, ақындар, ел ішіндегі шешен, би, т.б. данагөй, қадірменді адамдар бір-біріне Жұмбақ жолдап, ақыл-ой сынасып, таным салыстырған. Жұмбақ қара сөз түрінде де, өлең түрінде де, ақындық айтыс түрінде де кездеседі. Жұмбақ бейнелі суретпен айтылады. “ Сиқырлы қоржын” ойыны. Ойынның мақсаты: оқушыларды сұраққа жауап бере білуге үйрету. Ойынның шарты: Қожын ішінен суреттерді шығарып сол суреттерге байланысты жұмбақтарды жасырамын,балалр соны шешеді.	**3.Қоршаған ортаны тану** Қазақстанның әсем табиғаты, көрнекі жерлері мен тарихи орындарының, мәдени мұрасының маңыздылығын түсіну. **Әдіс-тәсілдері:**Бейнежазбакөрсету,түсіндіру,ойлау,сұрақ-жауап,топтық жұмыс. ***“Бір-бірінің айтқанын қайталау”*** Бұл ойынды бір немесе бірнеше баламен ойнауға болады. Бірінші ойыншы кез-келген сөзді айтады, екіншісі соны қайталайды да, оған өзінің ойындағы бір сөзді қосып айтады. Сөйтіп, әр ойыншы естіген сөздерді қайталап, оған өз сөзін қоса береді. Қателескен ойыншы ойыннан шығады.